

SIMON GREGORČIČ-EVA
JAVNA
LJUDSKA ČITALNICA
V LJUBLJANI

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA
SLOVENSKO MLADINO

Št.
9.

Leto
XI.

MAKSIM
GASPARI

VSEBINA:

1. Delo. <i>Ivo Trošt</i> . Povest	194
2. Na Boč. <i>Ivan Košir</i> . Potopis s podobo	197
3. Srce. <i>Fr. Kolednik</i> . Pesem	199
4. Smreka in lipa. <i>K. Andrejev</i> . Basen	199
5. Kateri je najboljši? <i>Ivo Trošt</i> . Črtica	200
6. Srpanova pesem. <i>Bogomil Gorenjko</i> . Pesem	200
7. Zakaj se mamica ni vrnila? <i>Jos. Vandot</i> . Povest	201
8. Dovolj! <i>Fr. Kolednik</i> . Pesem	204
9. Šaljivo prerokovanje. <i>Marica Gregoričeva</i> . Igra	205
10. Molitve. <i>Fr. Koldnik</i> . Pesem	207
11. Ujela se je! <i>Engelbert Gangl</i> . Povest s podobo	207
12. Lenoba je mati vseh pregreh. <i>Leopold Šmalc</i> . Povest	209
13. Fantje od fare. <i>Engelbert Gangl</i> . Črtice s podobo	210
17. Pouk in zabava.	

Zastavica v podobah. — Rešitev besedne naloge v osmi številki. — Zemljevid Julijskih Alp — Umrljivost otrok na Nemškem. — Nevarna strela. — Kaj napravi pijanost. — Pošta angleškega kralja — Kotiček gospoda Doropoljskega. 213

Listnica uredništva.

Ljubica L. v J.: Poslano uganko priobčimo prihodnjič. — Boguslav: Pesem ni za rabo. Pa ko bi tudi bila, je ne bi mogli priobčiti, ker nam niste javili svojega pravega imena. — Kočevski: „Mirko“ je sicer po vsebini dober, a oblika je popolnoma nezadostna. — Vekoslav Z.: Pišete:

Pesništvo me veseli
in skladateljstvo.
V pesništvu, skladateljstvu
mi živeti je in umreti.

To-le naj zadostuje, kaj?

 Ali ste že pridobili „Zvončku“ novega naročnika?

„Zvonček“ izhaja 1. dne vsakega meseca ter stane vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrť leta 1 K 25 h.

Izdajatelj, upravnik in odgovoren urednik: **Luka Jelenc**, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7.

Rokopise je pošiljati na naslov: **Engelbert Gangl**, učitelj v Idriji.

Štev. 9.

V Ljubljani, 1. kimavca 1910.

Leto XI.

Cesarju Francu Jožefu I.
kliče slovenska mladina
ob osemdesetletnici Nje-
govega rojstva:

Slava! — Živio!

IVO TROST:

Delo.

Povest iz naše šole.

adi so imeli otroci učitelja Breznika. Navadno resen mož je znal učiti kar igraje. Učenci so se kosali, kdo bo prej, kdo več in kdo bo odgovarjal lepše in spretnejše. Mnogo, mnogo so se naučili, zakaj Breznikov pouk je izpreobrnil vse nepazljivce in odgnal vse nagajivce daleč tja gor v krimske gozdove. Tihi so bili otroci, da bi čuli, ko bi miška zakašljala v luknji. Lenuhov niso poznali v Breznikovi šoli. Zato so ga ljudje tudi spoštovali. Daleč preko mej šolskega okoliša je slovelo njegovo ime.

Učitelj Breznik ni znal samo lepo učiti, znal je tudi krasno pripovedovati in zanimivo pisati svoje povesti. Najrajši je pisal zgodbe o svojih učencih; celo njihove najboljše pismene izdelke je priredil za tisk v listih, namenjenih mladini po širnem slovanskem svetu. Otrokom je bilo to jako všeč, nič manj — seveda — njihovim staršem. Skrbno so izdelovali učenci svoje naloge, z nado in strahom pričakovali sodbe učiteljeve ter potem radostnega dne, kdaj zagleda njih izdelek beli dan lepo natisnjen v mladinskem listu. Tedaj pa tudi niso dali iz rok tiste številke, dokler je ni znala na izust od prve do zadnje črke vsa družina, vsa hiša, vsa vas. To je bilo govorce in tekmovanja, učitelj se je pa smejal in veselil natihem. Saj je s tem dosegel vse, kar je namerjal: mladi so se učili lepo, pravilno in premišljeno pisati, stari pa nehote brati izdelke lastnih otrok; vsi so pa hvalili Breznikovo modrost.

Toda zgodilo se je še tisto leto, da se je veljava učiteljeva skrčila pod samo ničlo kakor živo srebro v toplomeru, ko ga postaviš v led.

Pomlad se je vrnila v naše kraje. Začelo se je delo na vrtu, klicalo kmeta na polje in travnike, njive in vinograde. Tisočero cvetic je priklilo iz tal, tisočero pozdravov novi pomladi. Tudi na šolskem vrtu se je začelo gibanje. Učitelj je ukazoval, učenci so delali, učenke pomagale. Veselo je bilo tisto početje, zakaj smeha ni bilo nikdar premalo. Breznik je namreč podražil tega in onega, kako je nespreten pri delu, prijel sam motiko in rovnico ter pokazal, kako treba obračati in rahljati zemljo, da bo rodovitnejša. Ob šolskih dneh ni bilo treba iskati delavcev. Ko je udarila ura začetek pouka, so šli skupno v učilnico, kjer so orali drugačno ledino kakor prej na vrtu, toda z enako lahkoto in ljubeznijo. Delo so nadaljevali sosednji otroci tudi po šoli.

Četrtek potem je ostal učitelj sam. Nehala je ponavljalnica, zato je imel prost dan. Otroci so pomagali doma staršem. Tedaj pa je prej vedno gosposko opravljeni Breznik slekel suknjič, da se je videla namesto bele pisana delavska srajca. Rokave je zavihal do komolcev, odložil ovratnik in ovratnico in — čujte! — kopal sam, prst poravnal sam, rovnico in grablje vihtel sam tako in še boljše kakor vsak velik vaščan, ki je odrastel na rodni grudi. Pot mu je tekel v debelih kapljah po razvnetem licu. Tedaj pa je kakor vsakdo drugi privlekel izza pasa veliko rdečo ruto in si otrl pot ter pogledal proti jasnemu nebu.

Tako delajo vsi delavci ob veliki vročini.

Sosedje vaščani, sicer sami kmetovalci in poštene duše, so se čudili, ustavljali oddaleč in natihem priznavali, da bi spravil Breznik s spretnostjo pri delu na vrtu v zadrego marsikaterenga čislanega delavca, ki samega sebe hvali na glas in zaničuje druge, češ: Kako ste za nič! A jaz? — Od blizu se pa ni upal nihče ogovoriti kakor navadno prijaznega učitelja. Ljudje so se sramovali ter menili, da bi se sramoval tudi on, ko bi vedel, da ga gledajo. Moj mili Bože! In šolski vrt je bil sredi vasi.

Mogoče bi niti ne odzdravil, so mislili in sklepali, da se je možu najbrž — zmešalo, najsi so tudi občudovali njegovo pravilno delo.

Še bolj kakor pri odraslih vaščanih se je zmanjšala njegova veljava pri njegovih lastnih učencih. Učitelj, doslej eleganten kakor sam kaplan in župnik, pa koplje, razkopava in podkopava gnoj, prevaža in prenaša zemljo, ima predpasnik, umazane črevlje, umazane roke, od dela zaripel obraz, razmršene lase, obnošeno obleko — sploh cel kmet. Kdo naj ga spoštuje?

Zares se je znižala tisti dan učitelja Breznika veljava pod samo ničlo in še prav nizko pod ničlo. Njega samega pa ni prav nič razočaral slučaj, da so hodili ljudje mimo njega brez pozdrava, natihem in skoro boječe. Ni ga motilo spoznanje, da postajajo otroci na cesti ter se čudijo njemu in njegovemu delu. Kar nič se ni zmenil za to. Delal je vztrajno kakor najet ali pa kakor bi se bal, da mu zvečer gospodar odtegne nekaj desetic dneve, če se ne bo trudil dovolj.

Ob trdnem mraku je ostavil vrt. Videli so, da je pospravil orodje, da je kmalu potem zablížčala v njegovi sobi luč, zadonel je harmonij in z njim učiteljeva pesem: „Se delavec vpeha, trpljenje poneha, ga delopust vabi, večer ga hladi. Zvonovi, zvonite, k molitvi vabite.“ Prejšnji delavec zdaj prepeva veselo. Čuden človek! Pa da se mu le ljubi po trdem delu? Ali ni truden? Tako je šumelo in šuštelo od hiše do hiše. In še bolj veselo se je oglašal harmonij in še radostneje sam Breznik skozi odprto okno po vasi v tihi pomladni večer.

Drugo jutro se je prismejljal v učilnico. Lahna rdečica mu je navdajala lice, in njegova obleka je bila zopet gosposka, elegantna kakor navadno brez madeža. Po molitvi pomane roko v roki in vpraša najbližjega učenca, kje je bil včeraj, njegovega soseda pa, kaj je delal. Enako se je godilo učenkam. Skoro vsi so bili na polju in na njivah. Potem pristavi Breznik sam: „Mene ste tudi videli na vrtu in se gotovo čudili, da sem kopal, sadil in sejal ter opravljaj vse vrtno delo sam. Čudili so se tudi vaši starši in drugi vaščani. Zakaj? — Ker menijo ljudje, da človek v gosposki suknji ne sme znati kmetiškega dela; celo tako napačno mislijo o njem, da je kmetiško delo zanj sramota. Glejte, to je zmota. Vi se učite tega dela doma. V šoli vam samo povem, kako bi se dalo to in ono izboljšati. Vsakega dela se pa mora človek učiti, ako hoče, da ga bo kdaj znal spretno in uspešno. Kdor zna toliko, trde, da je dober delavec. Vsak dober delavec ume svoje delo in je nanj ponosen. Nadejam se, da boste nekoč ponosni na svoje delo v šoli in drugod.

Tudi jaz sem se moral učiti kmetiškega dela. Kako bi sicer znal vam pojasnjevati različne nauke iz kmetijstva? Učil sem se, pravim, in nekaj tudi naučil. Ni mi žal tega in mi ne bo. Ponosen sem na svoje kmetiško delo, prav tako in nič manje ponosen kakor na to, če vidim, da vi, moji učenci, pomnite moje nauke, vidim pri vas uspeh svojega truda, ko vidim, da boste tudi vi vrli delavci kateregakoli stanu, ponosni na delo svojih rok, previdni ljudje, dobri državljani.

Človek je lahko ponosen na vse, kar se je naučil “

Prej uničeni ugled učitelja Breznika se je začel dvigati iz globine pozabljenosti. Učenci so strmeli vanj, in nekdanje spoštovanje se je vračalo v njih srca. Osebo učitelja Breznika so videli v posebnem sijaju časti, modrosti, delavnosti, vztrajnosti in sploh popolnosti. Odsev njegovega lica je zmagovit kakor angela maščevalnosti na vratih Adamovega raja in obenem nežnomil kot pogled nedolžnega otroka. Vedno tesneje so se ga oklepala otroška srca.

Izpraševal je še, hoteč se prepričati o uspehu svojega pouka. Rado-veden je bil, če se bodo še čudili, ako čujejo, da si zna kak gospod sam prišiti gumb k hlačam; če zna sam zabiti žebelj v steno; zna zašiti sam razparano obleko ali celo sam napreči konja, skuhati kosilo.

Smehljaje je zopet pristavil sam Breznik: „Veliko bolje in tudi častneje zanj, če zna, kakor če ne zna tega.“

Kdo bi mu ne pritrdil? Učenci so bili kar prepričani, da zna vse to — sam Breznik. In niso se varali. Zato so bili še bolj ponosni na svojega učitelja.

Ko so pozneje zopet obdelovali šolski vrt, se je štel srečnega oni, ki mu je vzel učitelj orodje iz rok ter pokazal: „takointako moraš, da bo dobro!“ Veselo je potem pripovedoval doma: „Učitelj Breznik me je naučil, on zna.“

Radí in vedno rajši so imeli otroci svojega učitelja. Ljudje so ga spoštovali od kraja ter hodili k njemu po dober svet. Daleč preko mej šolskega okraja je slovel po svoji modrosti in spretnosti. Saj ni znal samo lepo in uspešno učiti, krasno pripovedovati in še krasnejše napisovati zanimive povesti; znal je sam tudi lastnoročno pokazati, da kar uči in kar piše, niso le prazne besede, marveč njegovo lastno prepričanje, resnična volja — naravnost: on sam, ki uči, tako-le bi moralo biti, tako-le bodi in ne drugače.

Učenci so se poslej še veliko bolj veselili svojih lastnih uspehov, ko so vedeli, da je to radost tudi njih učitelja, uspeh in sad njegovega truda. To jih je še bolj veselilo kakor njih pisani sestavki v mladinskem listu. Saj so bili prepričani, da je to njih korist, njih največji dobiček, prava sreča.

Učitelja Breznika ugled je zaradi tega močno narastel in njegovi učenci so mu hvaležni s tem, da ga slušajo. Njemu in njim je pa to delo sreča in ponos.

IVAN KOŠIR:

Na Boč!

Dragi Robert!

lovenskih gorá ljubitelji so priredili preteklo nedeljo izlet na Boč. Izleta sem se udeležil tudi jaz. Evo Ti poročila o njem!

Navzlic dežju prejšnje noči smo korakali z veseljem od poljčanske strani proti vrhuncu. Pot je precej široka, peščena in ne prestrma. V eni uri smo dospeli do svetega Miklavža, podružnice kostrivniške župnije.

Tukaj smo se nasrkali sveže planinske vode ter si ogledali takozvano Balunječo, jamo, skozi katero se baje pride do velikanskega jezera, nahajajočega se v sredini Boča. V tem jezeru bi naj sameval velik zmaj, ki z njim strašijo matere svoje razposajenčke, ako nočejo biti pridkani. Če še omenim, da prinašajo stare ženice iz Balunječe jokave novorojenčke, menim, da lahko vzamemo zopet pot pod noge ter jo mahujemo naravnost proti koči na Boči.

Pot je težavna; zdi se Ti kot bi lazil po strehi. Dospевši do planinske kočе, nam je lil znoj kar curkoma s čela; noge niso bile dobre volje in tudi gospod želodec je sitnaril. Da ustrezemo vsem hkrati, smo posedli, odvezali nahrbtnike ter se jeli krepčati z jedili, ki nam jih je natovorila

dobra mamica ali skrbna sestrica. Utešila so nekaj zalegla in zadovoljila sitnobe.

Odkurimo jo torej k razgledniku, nahajajočem se kakih 20 m više od kočе. Z daljnogledom na očeh se nam je nudil krasen razgled. Divili smo se osobito onemu proti vzhodu in severu.

Prišli smo od poljčanske strani, nazaj smo jo pa udarili proti Studencam. Spotoma smo se nazobali malin ali, kakor pravijo, cevinjaka, ki ga

je poln ves Boč in ki zanj dobe tukajšnji prebivalci lepe tisočake na leto. Kupci prihajajo iz komitata Šopronja na Ogrskem.

V $\frac{3}{4}$ ure smo prikobacali v prijazen trg Studenice, ki leže na desnem bregu Dravine.

Dasi si mi zdrav!

Tvoj

Janko.

Srce.

*Srce ti raj je sreče
in vrt nedolžnih sanj,
premnog sovražnik čaka,
da pot odpreš mu vanj.*

*Sovrag pa nade zlate,
vse sanje raztepta,
strasti razpali ogenj,
ves raj ti pokonča.*

Fr. Kolednik.

K. ANDREJEV:

Smreka in lipa.

a jesen se je posmehovala smreka lipi, ki je izgubila liste in ostala gola.

Lipa pa ji pravi: „Moji listi so široki in veliki ter delajo poleti lepo senco, kamor sede truden potnik, da se ohladi in odpočije. Sedaj pa je od dne do dne mrzlejše, in potniku ni treba več iskati sence. Glej, listi bi mi bili sedaj nepotrebni, zato so odpadli. Tvoji vedno zeleni listi ne koristijo človeku ne pozimi ne poleti, ker so tako ozki, da ne delajo sence, v kateri bi se mogel odpočiti truden potnik.“

Smreka je osramočena molčala.

IVO TROŠT:

Kateri je najboljši?

če in sin sta orala ledino. Solnce je pripekalo, zemlja je bila polna korenin. Delo se je krčilo počasi. Sin je pri-ganjal, oče je držal in naravnaval plug, da so bile brazde lepo ravne. Često je svaril oče sina, naj goni pravilneje, da bo ral lepša in hitrejša. Sin je sicer slušal, toda uspeha je bilo malo — nič.

Oče ni nehal godrnjati, solnce ne p.ipekati in delo kakor da zastaja, pa zavrne sin očeta: „Več kot preveč je vaše besedičenje, oče. Vsa svarila ne zaležejo nič.“

„Zakaj pa nagajaš?“ se zadere oče jezno in pristavi: „Jaz nisem nikoli tako nasprotoval svojemu očetu.“

„I, že niste imeli takega očeta.“

„Boljšega že kot — ti! Goni!“

Sin je molčal, pognal in si mislil, kateri oče je bil boljši.

Srpanova pesem.

*Postolka kot pribita
nad njivami visi,
pod zlatim skrit oblakom
škrjanček žurgoli . . .*

*A tam pšenico zlato
ženjice žanjejo
in delajo veselo
in pesem to pojo:*

*„Oj, brušeni srpiči,
le režite ostró,
požanjite pšenico
in mak rdeči z njo!“*

*Kaj, draga prepelica,
še petpedikaš ti,
kaj če umikaš vedno
se nam za „pet pedi“!*

*Pred mrakom bo povezan
v snopovje vsak že klas,
in voz visok pomikal
se bo čez belo vas . . .*

*Umika prepelica
se s plahim „petpedi“;
a tam na njivi pesem
vesela se glasi . . .*

Bogomil Gorenjko.

PRILOGA

ZVONČKU

JOS. VANDOT:

Zakaj se mamica ni vrnila?

ala Ana je sedla na mehko trato. Utrgala je belo marjetico. Počasi je izdrila iz nežnega cveta listič za lističem in je govorila glasno predse: „Vrne se . . . ne vrne se . . . vrne se . . .“

Zadnji listič je izdrila in takrat je izpregovorila žalostna: „Ne vrne se . . .“

Hudo je postalo mali Ani, in v srcu jo je zapeklo nekaj bridkega. Izpustila je marjetico na tla. Glavo je naslonila na roko in je gledala žalostno predse . . . Glej, teden dni je že minilo, odkar je odšla mamica z doma. Rekla je takrat, da se vrne kmalu. Objokane lje imela oči in lica vsa bela. Pritisnila je Ano k sebi; še enkrat jo je pobožala po licih — in potem je odšla in se še dozdaj ni vrnila.

Pa jo tolaži vsak dan oče in ji govori: „Vrne se mamica . . . Le tiho bodi, Ana! Vrne se in ti prinese zlato punčko. Daleč je šla v mesto, pa se vrne kmalu . . .“

Nasmejati se hoče oče, a se mu ne posreči. Zato pa se obrne vstran, in obraz mu je žalosten. Čudno se zdi to Ani, čudno, pa vendar ne more uganiti tega. Ugiblje in ugiblje in čaka mamice. A mamica je odšla že pred tednom in se ne povrne, dasi jo čaka Ana s težkim srcem. Mamice čaka in tudi zlato punčke čaka, ki jo prinese mamica.

In sedla je tisto popoldne na zeleno trato. Utrgala je drobno marjetico, pa ji je rekla: „Marjetica, ti si zlata sestrice. Lepo mi boš povedala, ali se vrne mamica danes.“

In izdrila je listič za lističem. A zadnji listič ji je povedal prav natančno: „Ne vrne se, Ana, ne vrne se . . .“

Razžalostila se je Ana takrat in je strmela žalostno na trato. Glej, vse rože širom okrog so danes vesele. Tudi ptice prepevajo v sosednem lesu. Murni črlikajo, in metulji letajo veselo okrog. Tam gori, tam daleč pa se smehljajo bele gore, in vse polno solčnih žarkov se leskeče ob njih. Tako lep in vesel je dan, a Ana sedi samotna na trati in misli žalostne misli . . . Oj, rekla ji je marjetica, prav natanko ji je povedala, da se mamica ne vrne. Marjetica pa je zlata sestra in se ne zlaže nikoli. Mehki so ji listi in je dobra in prijazna malim otrokom, pa se ne more zlagati nikdar.

„Morda pa se vrne jutri?“ je pomislila Ana, in kar hipoma je prišlo k nji veselje. Da, jutri se vrne gotovo in prinese zlato punčko . . . Kakor hitro se naredi dan, pohiti na trato in povpraša marjetico, če se vrne danes mamica. — „Vrne se, Ana, vrne se,“ bo dejala marjetica, zlata sestra.

Radost je prišla k mali Ani, in deklica je dvignila radostno svojo glavico. In glej, takrat se ji je približal Kofedrunov Revček. Počasi je stopal in se je opiral na lesene berglje. Pred Ano se je ustavil in jo je gledal prijazno.

„Oj, Kofedrunov Revček!“ je zaklicala Ana. Vstala je; prišla je Revčka za suknjič in je kramljala: „Kod ste hodili, Revček? Kaj ste vi naučili škrjančka, da tako lepo poje na Štebetovi njivi? Kaj ste hodili tam, Kofedrunov Revček?“

„Hm,“ je odvrnil starček, Kofedrunov Revček, „tam sem hodil, oj, Anica, tam . . . A nisem učil škrjančka peti, nisem.“

In Kofedrunov Revček je potegnil iz žepa tobakiro in je pričel počasi njuhati. Spravil je potem tobakiro, pa je nadaljeval: „Oj, da bi moral stari Revček učiti škrjančka! Joj, kako bi pa pel, Anica, kako! . . . Veš, zato ni treba skrbeti meni. Poskrbi že angel zato. Veš, v lepi pomladni noči pride iz neba. H gnezdu sede, pa piska na zlato piščalko. Poslušajo ga ptice in v jutru že znajo tiste lepe pesmi . . . Kaj mi verjameš, Ana?“

„Verjamem, verjamem,“ je odvrnila Ana, pa se je zamislila. Potem pa je pocukala Revčka za suknjič in ga je vprašala: „Vi znate to, dobro znate, ljubi Revček . . . Ali je res marjetica zlata sestra, ki se ne more zlagati nikdar? Ne more, če ji kdo iztrga lističe in jo povpraša po tem ali onem?“

„Res, res, Ana — kar verjemi mi,“ je govoril Kofedrunov Revček. „Veš, taka je marjetica, pa se ne more zlagati nikdar. Srebrna ima peresca in peresca so vsa čista . . .“

„Vprašala sem jo danes, če se vrne mamica. A rekla mi je marjetica: „Ne vrne se, Ana, ne vrne . . .“

Žalostno je povabila Ana glavo. Bridko je vzdihnila; a Kofedrunov Revček jo je pogladil po laseh in jo tolažil: „Ne bodi žalostna, Ana! Če se danes ne vrne mamica, pa se vrne jutri zagotovo. Kar počakaj, Ana, do jutri. V jutru pa vprašaj marjetico, pa boš videla, da ti reče: Vrne se, vrne . . .“

Razveselila se je Ana teh besed. Hvaležno je pogledala Revčku v nagubani obraz, in potem sta se napolila počasi proti vasi. Težko je hodil Kofedrunov Revček, ker mu je bila leva noga hroma. Opiral se je na

berglje in je pripovedoval mali deklici kratkočasne reči. Velika prijatelja sta bila — Revček in Skalarjeva Ana. Dolge popoldneve sta pretičala tam na Skalarjevem vrtu pod široko hruško. Kramljala sta in sta se smejala. Vesela sta bila kakor ptice v samotnem logu, in žalosti ni bilo k njima. Lepo in prijetno jima je bilo, pa sta bila vesela in zadovoljna.

Ana je prišla domov. V veži je zapazila staro Štebetovo mater, ki je pospravljaja tam. Žalostno je pogledala Štebetova mati malo Ano in ji je naredila čez čelo velik križ.

„Oj, da si prišla domov, Anica,“ je izpregovorila stara Štebetova mati, „Oj, da si prišla domov!“

Pogledala jo je Ana začudeno, pa je vprašala: „Kaj mi boste povedali, Štebetova mati?“

Štebetova mati je hotela odgovoriti; a takrat je stopil iz izbe oče. Oblečen je bil v črno, praznjo obleko in se je držal žalostno. K Ani je stopil, pa jo je pobožal po mehkih laseh. Rekel ji je z žalostnim, tresočim glasom:

„Sirota si, Anica . . . kakor ptička v širnem, mrtvem lesu . . . Glej, Ana, jaz se peljem zdaj v mesto — veš, k mami se peljem. Čez tri dni se pa vrnem.“

„Oj, oče, pa mamico privedete s sabo?“ se je razveselila deklica. „Pa jo tudi gotovo privedete?“

„Privedem jo, gotovo jo privedem,“ je odvrnil oče. „Samo pridna moraš biti in ubogati Štebetovo mater, ki bo pri tebi.“

„Pridna bom, oče, jako pridna,“ je obljubovala Ana. Oče je vzel klobuk. Še enkrat je pobožal hčerko po laseh; potem pa je sedel na voz. Pognal je voznik konje, in voz je oddrdral. Ana je stopila na prag in je gledala za njim. Še enkrat se je ozrl oče tam pri ovinku nazaj; potem pa je sklonil glavo. Pomigala je Ana z roko — a takrat se je skrtil voz za ovinkom, in čulo se je samo še tiho drdranje, dokler ni tudi to umolknilo . . .

Ana je stopila nazaj v vežo. Prijela je staro Štebetovo mater za predpasnik in je izpraševala: „Oj, mati Štebetova, kaj se res vrne oče z mamico? Pa kdaj se vrne, oj, Štebetova mati?“

„Gotovo se vrne,“ je odgovorila Štebetova mati. „Ko v tretjič zaide solnce, pa bo že tu . . . Samo pridna moraš biti, Ana, pridna.“

„Bom,“ je rekla Ana. Sedla je na prag in je gledala ven na zeleno trato. Mirno so hodile tam kokoške, in petelin je zapel časih, da se je slišalo daleč v vas. A danes jih Ana ni klicala k sebi, Ana je razmišljala danes samo žalostne reči. Štebetova mati pa je sedla v veži na klop. Roke je sklenila in nagnila glavo na prsi. Ustnice so se ji pregibale v gorki molitvi, in čez velo, nagubano lice sta ji pritekli dve solzi.

„Oj, petelinček! Oj, kokoške!“ je dejala Ana sami sebi. „Radi bi se igrali z mano, a se nočejo, ker se danes ne znam smejati. Lepo sem se smejala prej, da se je razlegalo doli na polje — hi-hi-hi . . .“

Poizkušala se je Ana zasmejati, a ni ji šlo. Zato pa je bila žalostna. Glej, šel je oče; kakor mamica pred sedmimi dnevi, tako jo je pobožal

danes oče; pa je šel in je rekel, da se vrne čez tri dni. Tudi mamica je rekla, da se vrne kmalu iz daljnega mesta in ji prinese zlato punčko. A minilo je že veliko, veliko časa, pa mamice ni in tudi zlate punčke ni. — Kaj, če bi se tudi oče ne povrnil toliko časa in bi morala čakati tudi na njega tako dolgo?

Prestrašila se je Ana te misli. Hitro je vstala in pohitela k stari Štebetovi materi.

„Oj, mati,“ je rekla žalostna. „Kaj pa, če se tudi oče ne povrne, kakor se ne povrne mamica?“

Štebetova mati je nehala moliti. Sočutno je pogledala malo Ano in jo posadila na kolena. Z rokami ji je božala mehke lase, pa ji je govorila: „Nič ne skrbi, Ana. Boš videla, da se vrne kmalu. Lepo boš pestovala zlato punčko, in v srcu ti bo tako prijetno. Le nič ne skrbi, ptičica — kmalu bo zašlo solnce tretjič za goro, kmalu . . .“

Tolažila je Štebetova mati malo Ano, pa jo je tudi potolažila. Povest ji je pripovedovala potem, lepo povest. Tista je bila o drobnih škrjančkih, ki hodijo nad bele oblake obiskovat zlate angele. Lepih pesmi se nauče tam in jih drobile potem, ko se spuščajo nazaj na zemljo.

Poslušala je Ana zvesto in se je stiskala k dobri Štebetovi materi. Lepo je znala pripovedovati Štebetova mati, da je moral vsak, ki jo je poslušal, pozabiti na vso žalost in skrbi. (Dalje.)

Dovolj!

*Ah, bežite, sanje mameče,
dovolj mi je vaših obljub;
dovolj mi stezic je blestečih
čez plan, ki raztkal jih je up!*

*Pretrgal bom nitko za nitko,
da prazna bo hladna ravan,
pa smelo nameril korak bom
čez njo, ko zasije spet dan.*

*Pred mano je smoter ponosen,
nad mano žareče nebo;
po žilah s krvjo bo slovensko
življenje kipelo gorkó.*

Fr. Kolednik.

MARICA GREGORIČEVA:

Šaljivo prerokovanje.

Iz srbščine.

Nastopna igra je jako vesela in zanimiva. Dečki in deklice se igrajo lahko v sobi ali pod milim nebom. Sedejo vsi v kolo ter si izbero izmed sebe tovariša ali tovarišico, ki prečita vprašanje, dočim navajajo ostali po eno številko, ki ne sme segati nad 20. Na tisto številko pride odgovor.

a) Kaj ti je najljubše ?

1. Sedeti vrhu zvonika.	10. Plaziti se po vseh štirih.
2. Poslušati neuglaščen klavir.	11. Da bi me vsi imeli radi.
3. Imeti 20 hiš, v vsaki hiši 20 sob, v vsaki sobi 20 sukenj, v vsaki suknji 20 žepov, v vsakem žepu 20 jabolk.	12. Izprehod po gozdu.
4. Dolg nos.	13. Šetanje po mestu.
5. Lepe knjige.	14. Rdeč nos s tremi lepimi brada- vicami.
6. Dolgo spanje.	15. Imeti 20 let.
7. Biti pohvaljen.	16. Rdečkasti lasje.
8. Kupati se s snegom.	17. Ples in skakanje.
9. Nekoga dražiti.	18. Da mi veter odnese klobuk.
	19. Veslati v ozkem čolničku.
	20. Lizati mleko.

b) Katero je tvoje glavno svojstvo ?

1. Klepetavost.	11. Prebiranje sanjske knjige.
2. Šale zbijati.	12. Požrešnost.
3. Ptice loviti.	13. Opravljanje tovarišev in tova- rišic.
4. Premišljati o tujih deželah.	14. Posmehovati se drugim ljudem.
5. Občutiti veselje, ako se drugim godí ugodno.	15. Dajati miloščino ubogim ljudem.
6. Jeziti starše.	16. Pobožnost.
7. Stati pred ogledalom in lepo- tičiti se.	17. Neumnosti počenjati, če me nihče ne zasači.
8. Govoriti resnico.	18. Škodoželjnost.
9. Oblačiti se smešno.	19. Prepirati se z vsemi.
10. Želeti si, česar ne moreš nikoli doseči.	20. Lagati se.

c) Česa si edino želiš ?

1. Poznati vse jezike sveta, ne da bi se jih moral učiti.	5. Sedeti na bregu in loviti po- strvi.
2. Vsak dan okusno južino.	6. Imeti ličen dvorec.
3. Novo obleko vsak mesec.	7. Veliko dedščino.
4. Da bi mi pečeni golobčki pri- leteli v usta.	8. Košaro črešenj.
	9. Stanovati blizu morja.

10. Poslušati deda, ko pripoveduje pravljice.	16. Jezditi na čilem vrancu v široki svet.
11. Odlično izpričevalo.	17. Videti cesarja.
12. Nove čreveljčke.	18. Potovati v Ameriko.
13. Učiti se metanja žoge.	19. Kozarec piva pa klobaso z zeljem.
14. Potovati z zrakoplovom.	20. Sedevati v veseli družbi med veselim petjem.
15. Poznati skrivnosti svoje prijateljice.	

d) Kako ti je sedaj pri duši?

1. Kakor Krištofu Kolumbu, ko se je vračal v Genovo.	10. Jokala bi se od dolgočasja.
2. Srce mi je nezadovoljno in žalostno.	11. Zaspan sem kakor polh.
3. Prekucaval bi se samega veselja.	12. Kakor mlademu osličku, kadar vpije i-a!
4. Kakor lisici, ko je rekla, da je grozdje prekislo.	13. Na nebo bi se rad obesil.
5. Kakor začarani kraljični v zakletem gradu.	14. Komaj pričakujem, da se igra konča.
6. Srečen sem, da sem se najedel kislega mleka.	15. Kakor vselej, kadar sem v zabavni družbi.
7. Kakor žabi, kadar reglja.	16. Žalostno, da se v tem hipu ne kopljem.
8. Kakor lončarju, ako mu sedeš na razbit lonec.	17. Jezi me, ker dežuje.
9. Kakor tebi, kadar ješ žgance.	18. Kakor na božični večer.
	19. Vozil bi se rad v Carigrad,
	20. Prepeval bi rad in ukal.

e) Kaj ti je najneprijetnejše?

1. Pasti na nos.	11. Da mi med spanjem miši šetajo po postelji.
2. Kadar se starši jezijo name.	12. Kadar nimam žepnega robca.
3. Kadar me učitelj graja.	13. Stati pred šolsko tablo in pisati račune.
4. Kadar zamažem novo pisanko.	14. Kadar polijem črnilo preko spisane naloge.
5. Pisati šolsko kazen.	15. Da me zmerjajo.
6. Da mi sredi smeha prileti muha v usta.	16. Prežgana juha za kosilo.
7. Ako mi rečejo, da sem trde glave.	17. Dobiti zaušnico.
8. Kadar udarim z glavo ob steno.	18. Teči brez kave, da ne zamudim šole.
9. Kadar moram paziti na mleko, a ga ne smem pokusiti.	19. Slačiti se pred drugimi ljudmi.
10. Kadar mi z maslom namazan kruh pade na tla.	20. Leči v posteljo brez večerje.

f) Kaj bi rad postal, ko izvršiš učenje?

1. Bogat trgovec.	3. Hraber vojak.
2. Učitelj.	4. Naslednik modrega Edizona.

5. Zdravnik.	13. Cesarjev strežaj.
6. Krojač.	14. Postopač.
7. Novinar.	15. Sodnik.
8. Umetnik.	16. Črevljar.
9. Kočijaž.	17. Pesnik.
10. Slikar.	18. Papež.
11. Gostilničar.	19. Kipar.
12. Kuhar.	20. Pomorski kapetan.

Molitve.

Ko Ave Marijo zvečer odzvoni, Najlepše med vsemi pa uste žare,
na nebu plamenčkov nebroj zagori; ki pošlje jih staršem prevdano srce,
molitve pobožne so dobrih otrok, ki prosijo sreče za tiste Boga,
ki spejo v nebesa, da čuje jih Bog. ki bistrijo um in blažijo srcá!

Fr. Kolednik.

ENGELBERT GANGL:

Ujela se je!

re lisica, prekanjena lisičica, vsa lačna in žalostna in pre-mišlja z modro glavo: „Kaj naj storim, da pridem brez napora do slastnega založka, do mastne pečenke?“

Pa se domisli pravega: „Sosed Jernejec ima toliko lepih račic in gosi! Ko bi sajno eno izvabila pod ostri zob, pa bi bilo za prvo silo pomagano lačnemu želodcu.“

No, dobro! — Pa gre in gre in pride do plota sosedja Jernejca. Kaj bi se ga bala! Baš po obedu je, in sosed Jernejec spi kot polh. In začuje lisica, prekanjena lisičica, kako čebljajo račice za plotom. Hm, ljube ve živalce, kakor nalašč ste ustvarjene za njen ostri zob!

In izpregovori lisičica z milim glasom: „Pridi semkaj, račica, da ti pokažem lepo, novo igračico! Račica — igračica, pridi, pridi!“

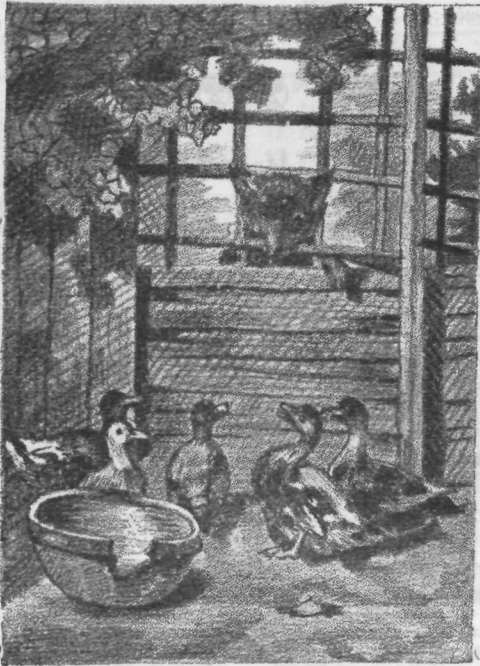
Pa se oglasi izza plota: „Kdo pa si, ki nas kličeš?“

„Vaša botra sem, ki vas hočem razveseliti z lepo, novo igračico.“

Ljube živalce niso še nikoli slišale, da bi imele botro. Zdelo se jim je čudno in sumljivo. Pa so začebljale vse obenem: „Petero nas je, pa ne vemo, katera naj pride.“

„Le stopite tikoma plota, da vas pozdravim vse obenem in pokažem tisto, ki sem ji namenila igračo,“ reče lisica in se pripravi, da skoči preko

plota in ugrabi plen. Nad plotom pa je bila lesena mreža, ki se je po nji ovijala trta. Lisica se zapodi, da preskoči plot, a okenca v leseni mreži so bila tako tesna, da ji glava obtiči kakor v jarmu. Pa ni mogla nikamor: ni naprej ni nazaj.

Tedaj pa zaženo račice neznanški krik, ki je prebudil soseda Jernejca. Ta, nič dobrega sluteč, pograbi prvo poleno ter ustroji lisici kožuh tako neusmiljeno, da jo boli še do današnjega dne. Gotovo bi jo pobil do same smrti, da se ni lisica izmuznila iz pasti ter jo vsa okrvavljena odkurila tja, odkoder je prišla.

LEOPOLD ŠMALC:¹

Lenoba je mati vseh pregreh.

I.

vaškem zvoniku je odbila ura osem. Na drugem koncu vasi je šla v precej čedno hišo stara vdova. Prisdoli bi ji 60 let. Toda bila je šele 35 let stara. Ko pride v sobo, poseže v kot po vrč z vodo, odgrne na postelji odejo in izlije nekaj vode na 12 letnega dečka, ki se je vzdignil. „Hitro v šolo, France,“ zakliče mati. „Že je ura osem.“

France se počasi vzdigne, poišče v vsakem kotu nekaj šolskih knjig in odide v šolo. Hodil je počasi. Za seboj je čul korake, a ni se ozrl. Za njim je stopal Kobetov Lojze.

„Hej, France, ali si se že napravil v šolo? Jaz pojdem pa nekam drugam!“ zakliče ta.

France postane in gleda Lojzeta. Ko ta pride do njega, se skloni Francetu na uho in reče: „V gozd pojdem.“ France je bil takoj voljan iti. Obrneta se torej na stransko stezo in kmalu sta bila v gozdu. Ko se ustavita, reče France:

„Ah, kaj bi hodila po gozdu. Tukaj bova ležala, in ko bo štiri ura popoldne, pojdeva domov, pa ne bo nihče vedel, kje sva bila.“

„Saj res,“ pritegne ta Francetu in leže.

Poglejmo si natančneje Franceta in Lojzeta. France je bil majhen, bledega obličja in dolgih las. Bil je lenuh prve vrste. Lojze pa je bil suh in dolg. Lojze se je, žalibog, že v rani mladosti navadil piti strup — žganje.

II.

Popoldne prideta domov. Ko stopi France v sobo, vidi objokano mater sedeti na stolu.

„France, povej mi, kje si hodil? Nič ni treba tajiti!“ reče mati. Ta se ustraši in zajeclja:

„Kobetov Lojze me je zavedel.“

Mati hoče poseči po palico, a France hitro odpre vrata in se spusti v tek po vasi. Na koncu vasi se obrne na stransko stezo in kmalu je bil kraj potoka.

Mati sede obupana na stol. Kaj je hotela? Zasluži komaj toliko, da imata za silo. France je pa lenuh. Toda dobro, da mati vsaj toliko zasluži, da ji ni treba jemati na posodo in da ostane hišica brez dolga. A kaj bo s Francetom? Zakrila si je obraz z rokami in jokala dolgo, dolgo...

III.

Čez 10 let. France je dorastel v 20letnega mladeniča. Mati mu je zapustila hišo. Njega pa, namesto da bi delal, so videli dan na dan pri

¹ Učenc V. razreda ljudske šole v Ribnici.

vaškem krčmarju, kjer je pil na kredo. Samo časih je šel domov. Kar nekega dne zaropota boben pred njegovo hišo. Krčmar ga je tožil za 220 kron. Tako ni imel France več svoje strehe. Delal tudi sedaj ni nič. Na krčmarja je bil jezen, češ, da mu je po krivici prodal hišo. Nekega večera gre h krčmarjevemu skednju, prime škupnik in seže v žep po žveplenko. S tresočo roko prime škupnik, ga užge, porine pod deske in zbeži.

(Konec.)

ENGELBERT GANGL:

Fantje od fare.

(Dalje.)

Ljubomil.

Ljubomil je bil sin bogatega trgovca, ki je imel v mestu veliko prodajalnico, v žepu pa obilo denarja. Oče je pošiljal Ljubomila v ljudsko šolo, čeprav bi ga dal lahko doma učiti, kakor to delajo nekateri bogati ljudje. Ljubomilov oče pa je bil mnenja, da je za dečka koristneje, če se uči z drugimi otroki vred, da se navadi občevanja z njimi in da se ne prevzame že v mladih letih, češ, bogat sem in zato sem več nego vi, ubožnih staršev otroci!

Ob počitnicah je zahajal Ljubomil s svojo materjo na kmete, da se okrepí in učvrsti v vedrem, zdravem zraku, ki veje nad poljem, gozdovi in travniki tamkaj zunaj v prijazni vasici.

Kmetiški otroci so v početku gledali Ljubomila samo oddaleč: izza plota, izza vogla ga je gledalo ljubko otroško oko, boječ se stopiti v njegovo bližino, ker je bil videti tako gosposki!

Ta strah je bil neopravičen. Ljubomil je vabil kmetiške otroke k sebi, jim ponujal svoje igrače, se igral in zabaval z njimi. In v isti meri, kakor je minevala plašljivost, se je dvigala zaupnost, in glej: v malo dneh so si bili prijatelji! Od Ljubomila se niso naučili samo igranja, ampak tudi lepih besed, snage in lepega vedenja — vsa vas je bila vesela dobrih otrok.

Ljubomila in njegovo mater je oče večkrat prišel obiskat, a nikoli ni prišel praznih rok. Kar pa je prinesel s seboj, ni bilo namenjeno samo Ljubomilu, temveč je moral deček razdeliti tudi med svoje mlade znanke in znanke. Tako je bil za ves mladi vaški svet vesel praznik, kadar je prišel Ljubomilov oče,

A veseli čas počitnic je kmalu minil, in bilo se je treba posloviti. Vsi so bili žalostni. Ostal pa je v srcu blag spomin, ostalo je upanje na veselo, veselo snidenje.

Miško.

Miško je bil vseh muh poln. Ni bil sicer hudoben deček, ampak vedno je preudarjal, kaj bi se dalo napraviti, da bi bilo nekaj posebnega, nekaj nevsakdanjega. Drugi otroci so hodili po cesti, on po jarku, ker zna po cesti hoditi vsak, a po jarku le on. Drugi otroci so si zatikali za klobuke lepo poljsko cvetje, Miško je nosil za trakom kurje pero in račje krivčke. In tako dalje ...

Imel je bratca Stanka, ki ga je sicer rad imel, pa mu je vendarle pre-mnogokrat nagajal, ker se mu je zdelo neznansko lepo, ako se je Stanko

začel jokati. „Tako lepo se ne joče noben otrok kakor naš Stanko,“ je trdil Miško.

Stanko je po kosilu rad zadremal. Trebušček je bil lepo poln, pa se je dalo tako spančkati, da nikoli tega! Stanko ni nič kaj dosti premišljal: kjerkoli ga je prijel spanec, tam je legel in zaspal. Miško pa ga je iskal toliko časa, dokler ga ni izvohal. Potem pa ga je stiskal za nosek ali vlekel za lase, dokler se ni Stanko prebudil in začel milo plakati.

Oče je bil kar obupan, ker ni vedel, kako naj Miška ukroti. Sama beseda ni pomagala dosti, pretepati pa ga tudi ni hotel kar naprej. Odločil je, da naj Stanko spančka po kosilu pri očetu v sobi. Oče bo čital časopis, Stanko pa naj leže kar na tla. Tako bo imel pred Miškom mir. Miško pa

mora biti poleg očeta, da ne bo razgrajal in kričal po hiši ter budil zaspalega bratca.

Nekaj dni je bilo res dobro. Ali kaj pomaga, ko je Mišku prihajalo dolgočas: tako brez vsega dela tudi ne more stati poleg očeta! Izprosil je od očeta dovoljenje, da se sme prav mirno in tiho igrati z žogo. Samo trklal jo bo po sobi gorindol. In žoga teče tako tiho, da bi prej slišal miško nego žogo.

Dobro! — A pribrenči nezgodna muha in sede Stanku ravno na nos. V spanju iztegne Stanko ročico, da prežene nadležnega gosta. Muha je sicer odbrenčala, a kmalu zopet priletela nazaj in sedla dečku na nos. Miško je mislil, da stori bratcu dobroto, zato zažene žogo proti Stankovemu nosu, da prepodi muho. A žoga ne zadene muhe, temveč prileti Stanku na ubogi nosek. Ves preplašen plane deček iz spanja in začne neusmiljeno vekati.

Oče, ki je bil zamišljen v čitanje, se zgane in vpraša ves nevoljen: „Kaj se je zgodilo?“

„Z žogo sem ubil muho na Stankovem nosu, a Stanko se sedaj joka,“ se odreže Miško.

Oče je brž potolažil Stanka in napravil nekaj, kar je provzročilo, da so bile kmalu solzne — Miškove oči.

Niko.

Niko je zagledal v kuhinji na mizi nož. Že večkrat ga je mati svarila, naj ne jemlje v roke te nevarne stvari, zakaj nož ni igrača. Sedaj pa ni bilo matere v kuhinji, in živ človek ne bo vedel, ako si Niko izposodi nož za prav kratko časa, da si odreže v meji palico in se potem z njo odpravi na potovanje okolo domače hiše. Dokler se mati ne vrne v kuhinjo, si lahko ureže deset palic, a ne samo ene.

Niko zbeži z nožem iz kuhinje in hiti na dvorišče do vrtno meje. Da bi bil hitreje gotov, ravna z nožem s tako naglico, da nož izpodrsne po gladkem lesu in mu obtiči — v prstu.

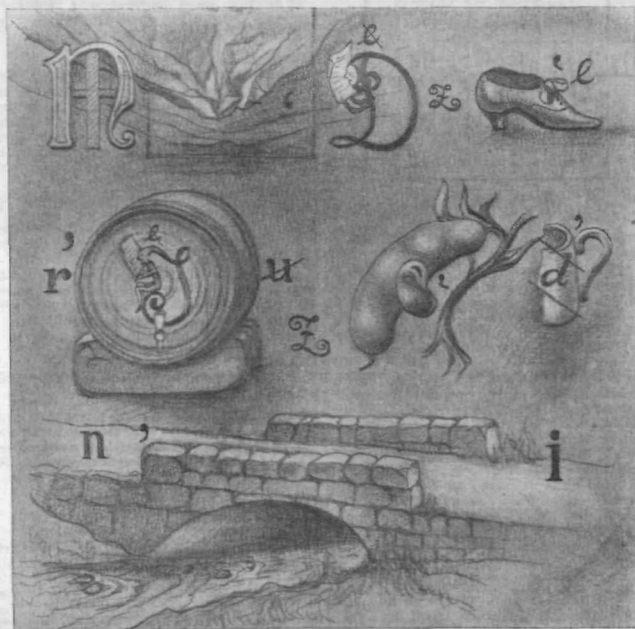
Kri preplaši dečka tako, da mu kar sapa zastane. Šele čez dolgo časa ga polijejo solze, ki privabijo na dvorišče mater, vso v strahu in skrbeh. Seveda je bilo treba ranjeni prst obvezati. A ker je bilo kazni dovolj, reče mati in govori: „Kdor ne uboga, ga tepe nadloga!“ (Dalje.)

Zastavica v podobah.

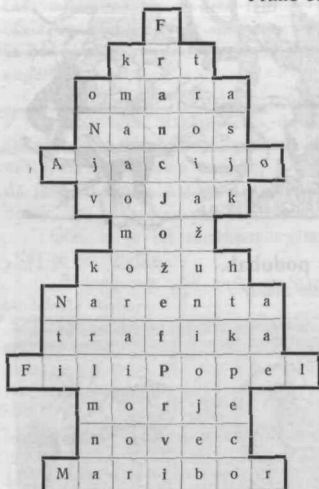
Prilobčil Gustav Stupar.

Rešitev in inena rešilcev prilobčimo v prihodnji številki.

Rešitev besedne naloge v osmi številki.

Franc Jožef Prvi.

Prav so jo rešili: Eleonora, Lidija, Palmira in Otokar Straussgitl, učenske in učence v Bovcu; Zvonimir Sivka, dijak v Celju.

Zemljevid Julijskih Alp.

Zemljevid Julijskih Alp je pravkar izdalo Slov. Planinsko Društvo. Ta zemljevid obsega vse ozemlje od Blejskega okraja preko Golice do Bele peči, Predela, Krna do Bohinja z vsemi naselbinami, s planinskimi, pastirskimi in lovskimi kočami, z ostro začrtanimi vsemi gorami, z vsem vodovjem (od rek do važnih studencev!) ter z označbo vseh potov in prelazov; potom je napovedana tudi daljava v urah Zemljevid, ki ga je naslikal g. Alojzij Knafelc, je jako pregleden, zlasti ker je izvršen v treh barvah (potje rdeče, vodovje modro, ostalo črno), ima jako prikladno velikost, je natisnjen na močnem papirju, tako da ga ni treba na platno napenjati, in se da zložiti v žepno obliko. Zemljevid stane le 50 vin.; naroča se pri Slovenskem Planinskem Društvu v Ljubljani in v vseh knjigo-tržnicah.

Umrljivost otrok na Nemškem.

V Nemčiji je umrljivost otrok jako velika in presega 17 odstotkov. Od dveh milijonov na leto rojenih otrok jih umre 351.000 prvo leto. Največ jih umre na Bavarskem, namreč 22 odstotkov.

Nevarna strela.

V Bistrici pri Tešinu je udarila strela v hlev kmeta Laboja, kjer mu je ubila več krav. Iz hleva je švignila strela v hišo, kjer je ubila dva delavca, pet pa hudo poškodovala. Začela je goreti tudi hiša, pa so ogenj še pravočasno pogasili.

Kaj napravi pijanost.

Devetindvajsetletni pijanec Josip Hascha na Dunaju se je sprl s svojo ženo, ki jo je hotel ustreliti. Žena je ušla, zato je zverinski človek pogнал svoji šestletni hčerki dve krogli v glavo. Nato je Hascha ustrelil samega sebe. — Otroci, ne uživajte strupa alkohola, ki je povzročil že toliko nesreč!

Pošta angleškega kralja.

Angleški kralj dobiva na dan povprečno po 600 pisem, kraljica okolo 300. Da se pisma na kralja hitreje odpošljejo, so na glavni pošti odredili posebne odredbe. Kralj seveda ne more prebrati vseh pisem. Zaradi tega pregleda vsak dan samo pisemsko knjigo, da dobi takoj vpogled v svojo pošto. Nato sporoči svojemu tajniku, kako je treba odgovoriti na vsako pismo.

Tukaj Vam pošiljam basen o gadu in veverici.

Gad in veverica.

Veverica je bila na drevesu. Izmisliła si je bila, da bi šla na tla. In res, pridčrčala je po drevesu. V pravem času zagleda gada, ki je dremal na solncu. Veverica se začne norčevati iz njega, se mu smeje in ga zasramuje. Gad je bil jako jezen in si je mislil: »Čakaj, že pride čas, ko te bom jaz tako zasramoval kakor ti sedaj mene.«

Veverica je dobila pogum, ker ji gad ni nič naredil, in je šla vedno bližje k njemu. Prišla je bila že skoro do njega, kar se vzpne gad in jo začne tako gledati, da se uboga veverica še ganiti ne more.

»Vidiš,« reče sedaj gad, prej si ti mene tako zasramovala, jaz ti pa hočem sedaj poplačati! Nato skoči nanjo in jo piči. Veverica se zvrne in izdihne.

Z odličnim spoštovanjem

Vida Pretnarjeva,
gojenka I. razreda liceja v Ljubljani.

Odgovor:

Ljuba Vida!

Ta basen se nanaša na podobo, ki jo je objavil »Zvonček« v peti letošnji številki. — V dokaz, da sem zadovoljen z njo, jo objavljam na tem mestu.

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Jaz rada hodim v šolo. Učim se rada. Pri nas imamo novo gospodično učiteljico, Učitelj in učiteljica sta skrbna za otroke. Vsak ponedeljek in sredo imamo ženska ročna dela. Ročna dela nas uči gospodična učiteljica. Ob petkih beremo iz »Zvončka«. Gospod učitelj pripoveduje iz »Zvončka« in »Vrtca«. Imamo ga radi, ga ubogamo in poslušamo. Pri nas imamo grdo vreme.

Presrečno Vas pozdravlja

Marija Dežmanova,
učenka v II. r. v nižji skup. v Rudniku.

Odgovor:

Ljuba Marija!

V Rudniku ste pa res pridni: tako radi se imate med seboj, tako lepo se učite in tako z veseljem čitate, da sem vas vseh prav od srca vesel. Ko bi le povsod učenci in učenke tako čitali in ljubili svoje učitelje in učiljice!

*

Velerodni gospod Doropoljski!

Tudi jaz Vam hočem napisati nekaj vrstic. Jako rada berem »Zvonček«, posebno pa Vaš kotiček. Dajem ga tudi svoji prijateljici Pepci. Ona tudi rada prebira Vaš kotiček. Jako jo imam rada, ker je pridna. V šoli sem dobila izpričevalo jako dobro. Stara sem 11 let in hodim v III. razred 2. oddelek. Imam še štiri sestre in tri brate. Nas je torej vseh skupaj osem. Jaz sem pa najmlajša. Šla sem s svojim bratom v Ljubljano. Vse mi je jako ugajalo posebno pa Tivoli. Vozila sem se tudi po tramvaju. Bila sem z bratom tudi v Postojni. V Postojni sta mi posebno ugajali meščanska in ljudska šola. Obe imata krasen vrt. V Begunjah imamo tudi lepo trirazredno šolo z lepim vrtom. Na vrtu se nahaja čebelnjak z 22 pajni. Moj papa ima veliko veselje do čebelic in tudi jaz. Sedaj so čebelice vse trote pokončale in to je prav, ker samo jedo in nič ne delajo. Meni so čebelice jako pri ljubljene, ker so pridne, trojje pa ne, ker so lenuhi. Od čebelic se učimo, kako moramo biti pridni. Ako Vam bo všeč, Vam prihodnjič pišem, kako sem se o počitnicah imela.

Srčno Vas pozdravlja

Anica Kabajeva
v Begunjah pri Cerknici.

Odgovor:

Ljuba Anica!

Tvoje pismo je pač tako, da mu ni treba odgovarjati. Priča mi, da vse lepo opazuješ, kar vidiš in da se iz tega tudi kaj koristnega naučiš. Ostani še nadalje tako pazljiva! O priliki mi pa povej, kako si preživela počitnice. Pozdravi očeta!

Ljubi gospod Doropoljski!

Spet sem se predrznila biti Vam nadležna s svojim pismom. Hodim že dve leti v četrtil razred, kjer nas prijazni gospod nadučitelj uči prav veliko lepega in koristnega. Za naloge nam daje največ opisati razne živali in druge stvari, ki imam z njimi največ veselja. Čez zimo nam gosp. nadučitelj posojuje razne knjige, kakor: »Zvonček« (s katerim imam največ veselja), »Vrtec«, »Angelček« in druge zabavne knjige.

Pa ne smem Vas predolgo motiti s svojim pripovedovanjem. Ob priliki, če mi dovolite, se še zglasim pri Vas.

S prav presrčnim pozdravom Vam vdana

Ivanka Krošeljeva,
učenka IV. raz. v Sromljah.

Odgovor:

Ljuba Ivanka!

O, prosim! S svojim pripovedovanjem me kar nič ne motiš. Le oglasi se večkrat, zakaj tako odkritosrčno pripovedovanje poslušam jako rad. — Glej, kmalu zopet pride zima, tedaj se pa začne lepa doba čitanja dobrih knjig. Mnogo zabave!

Blagorodni g. Doropoljski!

Akoravno sem še majhen, se vendar drzno Vam napisati nekaj vrstic, tudi drugi otroci Vam pišejo, zakaj še ne bi jaz! Star sem 8 let. V šolo hodim k Sv. Miklavžu nad Laškim. Za učitelja imam gospoda Petroviča. Naš gospod učitelj je mlad in velik. Pridnim otrokom daje »Zvonček« za branje. Bil sem pri sv. birni. Pri birni sem se najbolj veselil na jed, pijačo in denar. Denarja sem dobil 6 kron. Mislite: 6 K je veliko zame, ki še nisem imel nikdar prej denarja.

Shranil sem jih v omaro. Brati in pisati sem znal še prej, ko sem prišel v šolo, to je učitelja veselilo. Včeraj je bil pri nas strašen vihar. Bučal je kakor lačen volk. Dež je lil kakor iz vedra. Toča je tudi šla. Neke-tera je bila debela kot oreh. V zvoniku je cerkovnik Biglez z vsemi tremi zvonovi zvonil, pa ni nič pomagalo, ker je začel prepozno z majhnim zvonom. Ko bom velik, bom župnik in bom varoval točo. Drugega ne vem nič novega.

Vas pozdravlja

Anton Boštela,

učencem I. r. II odd pri Sv. Miklavžu, Laško.

Prosim za odpis v Zvonček!

Sv. Miklavž, dne 6. junija 1910.

Odgovor:

Ljubi Anton!

Tebe pa moram pokarati! Denar spraviš v omaro, namesto da bi ga naložil v hranilnico in pa na samo jed in pijačo misliš — ti, ti! Pa župnik bi bil rad, da boš varoval točo! Kako si pa to misliš? Toče vendar ne more nihče varovati, to je prazna vera! Le prosí svojega gospoda učitelja, da Ti vse to pojasni! Potem mi pa sporoči, kar zveš!

Velecenjeni gosp. Doropoljski!

Tudi jaz se Vam predrzno pisati. Od meseca do meseca se veselim »Zvončka«. Jako rada prebiram Vaš kotichek. Pa tudi igra »Lažniva Danica« mi jako ugaja. Prosim, ako bi še katerikrat kako igro priobčili. Mi imamo že male pūtke, ki mi prav ugajajo. Pomagam tudi na vrtu. Rada bi postala poštna upraviteljica. Sedaj pa končujem svoje pismo s srčnim pozdravom

Vaša hvaležna
Mici Vrbičeva,
učenka IV. razreda v Sodražici.

Odgovor:

Ljuba Mici!

No, letos si dobila v »Zvončku« več igrice, in mislim, da si zadovoljna z njimi. Polagoma pridejo še nove na vrsto. Tako bo ustrezno Tebi in drugim, ki se vesele primernih gledaliških iger. — Poštna upraviteljica Ti ne bo težko postati, samo — učiti se bo treba!

Dragi gospod Doropoljski!

Namenila sem se, da Vam hočem napisati nekaj vrstic, ako bi jih hoteli deti v svoj kotichek. Čitam rada »Zvonček«, posebno pa Vaš kotichek. Stara sem 11 let in hodim šesto leto v šolo. Naša šola ima IV. razrede in eno paralelko. Jaz hodim v IV. razred II. oddelek. V šoli dobivamo tudi knjige. Med njimi je mnogo »Zvončkov«. Učim se rada. Veseli me najbolj: zemljepis, zgodovina, risanje, nemško in petje. Imam še tri brate in eno sestro. Dva brata in ena sestra so umrli.

Srčno Vas pozdravlja

Vam vdana

Marija Turšičeva
v Drašici pri Barovnici.

Odgovor:

Ljuba Marija!

Tudi Tvoje vrstice naj pridejo v moj kotichek, saj je temu namenjen. Starši so bili pač žalostni, ko si izgubila dva brata in eno sestro. Zato pa bodi Ti toliko bolj marljiva, ga bodo starši imeli veselje nad Teboj!

:: Slovenska abeceda ::

za ženska ročna dela

priređila in založila Milena Kiferle, učiteljica žen. ročnih del v Ljubljani,
Stari trg šte. 21, I. nadstropje.

Naše upravništvo v Ljubljani, Rimska cesta šte. 7,
ima v zalogi:

„Zvonček“, III. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, IV. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, V. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, VI. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, VII. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, VIII. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

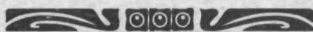
„Zvonček“, IX. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, X. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 v.

„Zvonček“, I. letnik, je pošel. Dobite samo še posamezne šte-
vilke za skupno ceno 3 K.

„Zvonček“, II. letnik, je pošel. Dobite samo še posamezne šte-
vilke za skupno ceno 3 K.

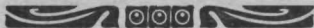

Turki pred Svetim Tilnom.

Zgodovinska povest. - Spisal J. Slapšák.

Cena krasno vezani knjigi 1 K 20 h,
s poštnino 1 K 36 h.

Ta prelepa povest, opremljena z mnogimi izvirnimi slikami, je ravnokar izšla kot II. zvezek „Jan Legove mladinske knjižnice“. Kupujte, čitajte!

IV. BONAČ

v Ljubljani, Šelenburgove ulice
nasproti c. kr. glavni pošti

priporoča svojo veliko zalogo izbornega papirja, pisalnih in risalnih šolskih potrebščin, zvezkov in zapisnikov, priznano izbornih svinčnikov „Družbe sv. Cirila in Metoda“ Hardtmuthovega fabrikata.

— Velika knjigoveznica. —

Vedno so v zalogi te-le krasne platnice:

Zvonček	à	—	K 60 h,	p. poš.	—	K 70 h
Ljublj. Zvon	•	1	• 40	•	•	1 • 50 h
Dom in Svet	•	1	• 40	•	•	1 • 60 h
Jurčičevi sp.	•	—	• 60	•	•	— 70
Knezova knj.	•	—	• 40	•	•	— 50
Wolf-Pleteršnikov slovar	à	2	K — h,	po pošti		2 K 20 h.

„UČITELJSKA TISKARNA“

V LJUBLJANI ☐ GRADIŠČE ŠTEV. 4.

Telefon št. 118.

Poštnohranilnični račun št. 76.307.

»Učiteljska tiskarna« je najmodernejše urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. V zalogi ima tudi vse šolske in druge tiskovine.

Enobarvni kakor tudi večbarvni tisk.

Litografija.

Delo točno, solidno in elegantno.

Gg. skladateljem vljudno naznanjamo, da je »Učiteljska tiskarna« preskrbljena z novimi notami, torej izvršuje tudi muzikalije s prav ličnim in razločnim tiskom.

==== Cene zmerne. ====

☐ ☐ **Svoji k svojim!** ☐ ☐

